

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Plan van Aanpak

Themaonderzoek informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken

De rol van de Raad voor de Kinderbescherming en zijn ketenpartners in de
aanpak van schoolverzuim

Inspectie Veiligheid en Justitie maart 2016

Inhoud

1. Inleiding.....	4
1.1. Aanleiding.....	4
1.2. Afbakening.....	6
2. Doel- en probleemstelling.....	7
3. Onderzoeksaanpak.....	8
3.1. Onderzoeksopzet en Operationalisering.....	8
3.2. Onderzoeksaanpak.....	9
3.3. Bezoek regio's.....	11
4. Communicatie.....	11
Bijlagen.....	13
Bijlage 1 Beknopte beschrijving processtappen:.....	13
Bijlage 2 Schema: Informatie-uitwisseling bij schoolverzuimzaken in producten en momenten	15

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Risicogestuurd toezicht

De Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ) heeft met de inwerkingtreding van de Jeugdwet (1 januari 2015) een toezichthoudende taak gekregen op de Raad voor de Kinderbescherming (Raad). Dit in aanvulling op de Inspectie Jeugdzorg (Inspectie JZ), die sinds 2005 toezicht uitvoert op de Raad. De beide inspecties stemmen hun toezichttaken af en trekken waar nodig gezamenlijk op. Inspectie VenJ en Inspectie JZ voeren hun toezichttaken zoveel mogelijk risicogestuurd uit. Dit houdt in dat zij toezicht uitvoeren op die plaatsen waar volgens hun inschatting de risico's op kwaliteitstekorten in de uitvoering en/of onveiligheid voor jongeren het grootst zijn.

Inventariserend onderzoek

In de eerste helft van 2015 heeft Inspectie VenJ in samenwerking met Inspectie JZ een risico-inventarisatie uitgevoerd bij de Raad en zijn ketenpartners. Deze inventarisatie richtte zich op risico's in de uitvoering van de strafrechtelijke taken van de Raad (de andere taken van de Raad staan verderop in deze paragraaf benoemd). Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met medewerkers van de Raad, het Openbaar Ministerie (OM), de politie, de uitvoerders van de jeugdreclassering en de medewerkers van de beleidsafdeling van het ministerie van VenJ. Ook zijn (jaar)verslagen en andere documentatie bestudeerd. Uit de inventarisatie komen de volgende onderwerpen als grootste risico naar voren:

- Ketsamenwerking: ketenpartners kunnen elkaar minder goed vinden als gevolg van de overgang van de taken van het rijk naar de gemeentes in het kader van de Jeugdwet;
- Informatie-uitwisseling: de Raad is sterk afhankelijk van ketenpartners die informatie aan hen moeten overdragen. Dit gebeurt niet altijd tijdig of volledig.

Het proces schoolverzuim wordt genoemd als een onderwerp waar risico's liggen en waarbinnen beide bovengenoemde risico's worden gezien. Aangezien de kwaliteit van informatie-uitwisseling van grote invloed is op schoolverzuimzaken is de informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken als onderwerp van onderzoek gekozen.

De Raad voor de Kinderbescherming en schoolverzuim

De Raad heeft, als uitvoeringsdienst van het ministerie van VenJ, de taak om kinderen te beschermen. Deze taak wordt in verschillende situaties uitgevoerd.¹ De Raad is civielrechtelijk betrokken bij gezinnen waar opvoeden een probleem is geworden. De Raad kan de kinderrechter verzoeken een kindbeschermingsmaatregel op te leggen, adviseert de rechter bij gezag- en omgangszaken, is betrokken bij het screenen van pleeg- en adoptiegezinnen en het afstand doen van een kind en afstammingsvragen. Daarnaast heeft de Raad ook een rol in strafrechtelijke zaken.

Schoolverzuim is een strafrechtelijke overtreding. Jongeren tussen de vijf en de achttien zijn leerplichtig. Is een leerling niet op school zonder dat hiervoor een geldige reden is dan zijn

¹ www.raadvoordekinderbescherming.nl

de ouders strafbaar tot de leerling twaalf jaar is. Vanaf het twaalfde jaar is de leerling strafbaar. Als een leerling te vaak afwezig is, zonder geldige reden, waarschuwt de school de leerplichtambtenaar².

Schoolverzuimzaken worden besproken binnen een Justitieel Casus Overleg (JCO)³. De leerplichtambtenaar stelt een proces verbaal op over het verzuim. Het OM, de leerplichtambtenaar en de Raad bespreken dit proces verbaal in het JCO en wisselen hierbij informatie uit. Wanneer het OM de jongere hiervoor strafrechtelijk vervolgt, voert de Raad een onderzoek uit. De Raad gebruikt de informatie uit het JCO in dit onderzoek⁴.

Het raadsonderzoek in schoolverzuimzaken heeft een tweeledig doel:

1. Het geven van voorlichting aan de officier van justitie over de persoon van de minderjarige verdachte en diens omstandigheden;
2. a) het geven van advies over de effectieve (strafrechtelijke) aanpak om de jeugdige terug te geleiden naar onderwijs en herhaald verzuim te voorkomen en/of
b) de selectie van jeugdigen bij wie mogelijk sprake is van achterliggende (psychosociale) problematiek en die uit dien hoofde mogelijk (verdere) hulp of begeleiding nodig hebben ter bevordering van een gezonde ontwikkeling.

Andere taken van de Raad binnen schoolverzuimzaken zijn:

- Coördineren van de tenuitvoerlegging van een opgelegde taakstraf van een kind/jongere;
- Uitvoeren van de (casus)regie met betrekking tot de instanties die betrokken zijn bij de afhandeling van de strafzaak van een kind/jongere. In geval van detentie wordt onder voorzitterschap van de Raad hiervoor het netwerk- en trajectberaad⁵ ingezet.

Nadere risico's schoolverzuim

Tijdens de inventarisatie schoolverzuimzaken genoemd als zaken waar risico's op het gebied van informatie-uitwisseling en samenwerking worden gezien:

- Binnen de Raad wordt ervaren dat het proces-verbaal leerplicht onvoldoende (achtergrond-) informatie bevat. Het achterhalen van ontbrekende informatie kost extra tijd. En dat vertraagt het advies en daarmee de afdoening;
- Het JCO schoolverzuim is er, sinds de decentralisatie, niet meer met alle gemeentes. Het is daardoor lastig geworden schoolverzuimzaken goed af te stemmen met de ketenpartners⁶;
- De planning van de rechtbankzitting kan lang duren, tot soms wel zes maanden. Het eerder uitgebrachte advies van de Raad is dan niet meer actueel, waardoor vervolgonderzoek door de Raad noodzakelijk is. Dit vertraagt de afdoening.

² In artikel 21 en 21a Lpw 1969 is een exacte norm vastgesteld voor meldingsplicht van scholen:

indien een leerling zonder geldige reden 16 uur les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende weken verzuimt.

³ Het JCO schoolverzuim is een overleg tussen de Raad, de leerplichtambtenaar van de gemeente(s), het OM en in sommige gevallen een vertegenwoordiger van het Veiligheidshuis waar overeenstemming bereikt moet worden over het te volgen traject. Na de decentralisatie heeft niet elke gemeente nog een eigen leerplichtambtenaar.

⁴ De Raad kan naar aanleiding van een jeugdstrafzaak of schoolverzuimzaak een zorgelijke gezinssituatie aantreffen en besluiten tot een uitbreiding van het onderzoek en de rechter vragen om een kindbeschermingsmaatregel op te leggen.

⁵ In netwerk- en trajectberaden bespreken de ketenpartners (Raad, Jeugdreclassering, justitiële jeugdinrichting en bij het trajectberaad ook eventueel zorgverleners) de jongeren met als doel alle relevante informatie over een hen boven tafel te krijgen en uit te wisselen, een inschatting te maken van hoe lang de jongere mogelijk vast blijft zitten en procedurele afspraken te maken.

⁶ Na de decentralisatie heeft niet elke gemeente nog een eigen leerplichtambtenaar.

Naast bovengenoemde risico's geldt in schoolverzuimzaken ook de ogenschijnlijk eenvoudigheid van de casuïstiek. Er blijkt echter vaker sprake te zijn van zwaardere achterliggende problematiek die in een eerder stadium niet is herkend. Dit vraagt om uitgebreider onderzoek, namelijk een beschermingsonderzoek en dit vergt meer tijd van de Raad.

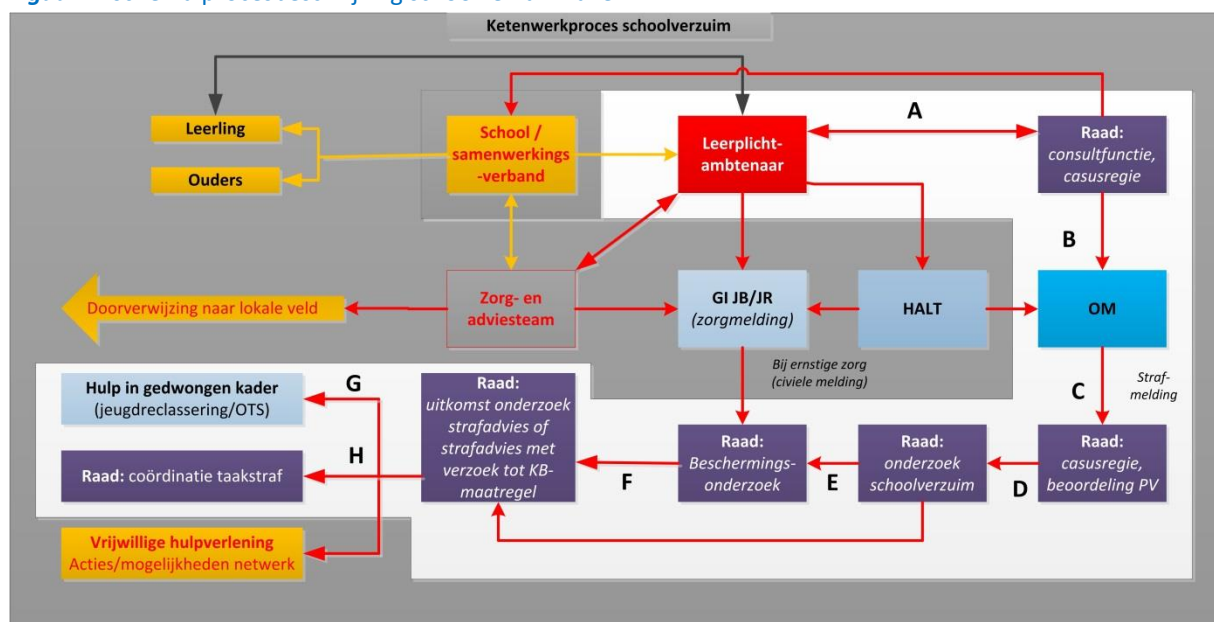
Gevolgen van schoolverzuim voor het kind en de samenleving

Schoolverzuim lijkt op het eerste gezicht geen ernstig vergrijp met grote gevolgen, maar uit wetenschappelijke studies is gebleken dat verzuim een belangrijke voorloper is van vroegtijdig schoolverlaten⁷. Vervolgens is er eveneens een verband vastgesteld tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit⁸. In 2015 heeft de Raad 3.281⁹ keer geadviseerd in schoolverzuimzaken waarbij het OM heeft besloten om te vervolgen.

1.2. Afbakening

De Inspectie VenJ richt zich bij dit onderzoek primair op de taken die de Raad vervult in schoolverzuimzaken. De Inspectie VenJ richt zich daarnaast ook op het aandeel dat ketenpartners hebben in schoolverzuimzaken. Onderstaand figuur maakt het gehele proces rondom schoolverzuimzaken inzichtelijk.

Figuur 1: schema procesbeschrijving schoolverzuimzaken¹⁰

Voor een gedetailleerd beeld over het schoolverzuimproces, wordt verwezen naar bijlage 1. Voor de Inspectie VenJ ligt de focus van het toezicht op de processtappen tot en met de

⁷ M. de Baat, "Beschermende en risicofactoren voor schoolverzuim", Nederlands Jeugd Instituut, augustus 2009.

M. de Baat, C. Messing en D. Prins, Wat werkt bij schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten?, Nederlands Jeugdinstituut, september 2014.

⁸ F.M. Weerman en P.H. van der Laan, "De oorzakelijkheid van het verband tussen vormen van school verzuim en delinquentie", Justitiële verkenningen, jaargang 32, nr. 6, 2006.

⁹ Cijfers uit de periode januari 2015 tot en met november 2015. Opgevraagd bij de Landelijke Staf Organisatie (LSO) van de Raad voor de Kinderbescherming.

¹⁰ Afkomstig uit Handleiding Methode raadsompezoek voor schoolverzuim, 8 augustus 2013.

transactie van het OM of de strafoplegging van de rechtbank (A tot G uit figuur 1). De ten uitvoerlegging van de straf (deel G t/m H uit figuur 1) laat de Inspectie VenJ in dit onderzoek buiten beschouwing. Het onderzoek richt zich op de ketenpartners (leerplichtambtenaar, OM, rechterlijke macht) die de Raad nodig heeft om zijn werkzaamheden goed uit te kunnen voeren. De terug- of doorverwijzing vanuit de leerplichtambtenaar naar het voorliggende oftewel vrijwillige veld (Zorg en Adviesteam, Veilig Thuis en Halt) is geen strafrechtelijke afdoeningsbeslissing en laat de Inspectie VenJ in dit onderzoek daarom buiten beschouwing. In het proces rondom de afhandeling van schoolverzuimzaken zitten een aantal overdrachtsmomenten tussen twee of meer ketenpartners. Dit zijn momenten waarop afstemming plaats moet vinden, samenwerking gezocht moet worden, informatie gedeeld of overgedragen moet worden etc. In alle gevallen is de Raad hierbij betrokken. In deze processen vervult de medewerker adviesteam van de Raad een belangrijke rol door regie te voeren op het gehele strafproces van individuele jongeren.

2. Doel- en probleemstelling

Met dit onderzoek wil de Inspectie VenJ inzicht geven in, en oordelen over, de kwaliteit van de informatie en informatie-uitwisseling rondom de strafrechtelijke afdoening van schoolverzuimzaken. De Inspectie VenJ wil hierbij niet alleen aangeven of deze kwaliteit wel of niet voldoende is, maar ze willen ook inzicht geven in de redenen. Dergelijke inzichten kunnen de Raad en zijn ketenpartners aanknopingspunten bieden voor verbetering. Daar waar de Inspectie VenJ het nodig/wenselijk acht dat er actie ondernomen wordt, zal ze aanbevelingen voor verbetering doen. Dit met als doel dat deze verbeteringen in de uitvoering van strafrechtelijke afdoening van schoolverzuimzaken, eraan zullen bijdragen dat de jongere eerder terug naar school gaat, een diploma behaalt en zo op een positieve wijze kan deelnemen aan de maatschappij.

De **probleemstelling** van dit onderzoek luidt als volgt:

“Is de kwaliteit van de informatie en de informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken voldoende? En als dit niet het geval is, wat zijn dan de achterliggende oorzaken?”

De probleemstelling valt uiteen in de volgende **onderzoeksvragen**:

1. Is de kwaliteit van de informatie in schoolverzuimzaken voldoende?
2. Is de kwaliteit van de informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken binnen de Raad voldoende?
3. Is de kwaliteit van de informatie-uitwisseling tussen de Raad en zijn ketenpartners in schoolverzuimzaken voldoende?
4. Wat zijn de (eventuele) achterliggende oorzaken als de kwaliteit van de informatie en de informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken wel of niet voldoende zijn?

3. Onderzoeksaanpak

3.1. Onderzoeksofzet en Operationalisering

Om de kwaliteit van informatie en informatie-uitwisseling te beoordelen, bekijkt de Inspectie VenJ producten en overdrachtsmomenten (zie figuur 2 kolom 1 en 2). Dit gaat zij doen bij de Raad en de partners die betrokken zijn bij het proces rondom schoolverzuim (zie figuur 2 kolom 3).

In het proces rondom schoolverzuimzaken zijn verschillende momenten waar producten worden opgeleverd. Hierbij wordt informatie overgedragen tussen ketenpartners en intern bij de Raad.

De Inspectie VenJ heeft in figuur 2 de verschillende overdrachtsmomenten in kaart gebracht. Daarbij is aangegeven wat er op welk moment moet gebeuren in het proces (welke actie plaats dient te vinden), wat er gedaan moet worden op/binnen dat moment (welk product dit moet opleveren), en wie er betrokken zijn per moment (ketenpartners). De Inspectie VenJ zal in het onderzoek kijken naar deze overdrachtsmomenten en producten en ketenpartners om de kwaliteit van de informatie en de informatie-uitwisseling te beschrijven en te beoordelen. In bijlage 2 is dit proces in een schema weergegeven.

figuur 2: Tabel Overdrachtsmomenten in de afhandeling van schoolverzuimzaken

Moment	Product	Partners
Schoolverzuim	Melding bij Leerplicht	Zorgcoördinator van school, leerplichtambtenaar
Overleg over inslaan van strafrechtelijke route (=optioneel)	Consultatie van de Raad door leerplichtambtenaar en registratie hiervan	Leerplichtambtenaar, Raad: medewerker adviesteam
Opstellen pv leerplicht en toesturen naar OM en Raad	Pv leerplicht	Leerplichtambtenaar, Raad, OM
Registratie pv in systeem OM en Raad. Voorbereiden, overleggen en afstemmen over vervolgtraject	Voorbereiding en uitvoering Justitieel Casus Overleg (JCO) Leerplicht	OM, Raad, Leerplichtambtenaar
Uitkomsten JCO informatie verwerken	Afgeronde screeningslijst	Raad: medewerker adviesteam
Inboeken screeningsformulier en pv	Aangemaakt onderzoek	Raad: administratief medewerker
Eerste Multidisciplinair Overleg (MDO), gesprek met jongere, ouders en informanten	Concept adviesrapport	Raad: raadsonderzoeker, gedragsdeskundige, juridisch deskundige Cliënt
Besluitvormend MDO, akkoord informanten, akkoord medewerker adviesteam of strafadvies in samenhang is met voorgaande adviezen. Bespreken conceptrapport met cliënt	Definitief adviesrapport	Raad: raadsonderzoeker, gedragsdeskundige, medewerker adviesteam Cliënt Informanten

Versturen rapport naar Client/OM/Rechtbank	Onderzoek afgerond	Raad: raadsonderzoeker en administratief medewerker Cliënt OM/Rechtbank
De zitting	Monitoring zittingsdatum en zittingsvertegenwoordiging Vonnis	Raad, OM/Rechtbank

Wat beoordeelt de Inspectie VenJ

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, en om het toezicht nader vorm te geven, heeft de Inspectie VenJ verwachtingen geformuleerd over de kwaliteit van de informatie en de kwaliteit van de uitwisseling hiervan.

- De kwaliteit van de informatie is voldoende als deze: actueel, volledig en geverifieerd is.
- De kwaliteit van de informatie-uitwisseling is voldoende als deze: tijdig en volledig is.

3.2. Onderzoeksaanpak

De Inspectie VenJ zal de volgende methoden gebruiken om de onderzoeksvragen te beantwoorden:

1. Documentstudie
2. Dossieranalyse
3. Interviews
4. Observaties

3.2.1 Documentstudie

Om de volledigheid van de informatie te beoordelen gaat de Inspectie VenJ middels documentanalyse na wat de (minimale) eisen zijn voor een product, zoals het screeningsformulier en het adviesrapport van de Raad. De Inspectie VenJ beoordeelt vervolgens of wordt voldaan aan deze (minimale) eisen.

De Inspectie VenJ heeft hiervoor informatie verzameld bij de Raad over het proces schoolverzuimzaken, zoals de handleiding schoolverzuim en werkinstructies, om een beeld te krijgen van het proces en de momenten van informatie-uitwisseling.

Voorafgaand aan de bezoeken op de locaties wordt er documentatie opgevraagd over o.a. eventuele lokale werkprocessen en de netwerkafspraken met de ketenpartners. Dit om de Inspectie een idee te geven over de regionale situatie.

Nadat de Inspectie VenJ kennis heeft genomen van de werkafspraken, wil ze het onderzoek vervolgen met dossierstudie.

3.2.2 Dossieranalyse

Om de actualiteit en volledigheid van de informatie, en de tijdigheid en volledigheid van de informatie-uitwisseling te beoordelen, wil de Inspectie VenJ bij de Raad dossiers inzien van jongeren waarnaar de Raad een schoolverzuimonderzoek heeft verricht. Deze (kind)dossiers

bevatten ook informatie van de ketenpartners, zoals het proces verbaal schoolverzuim. De Inspectie VenJ bekijkt bijvoorbeeld of de raadsrapportage binnen de afgesproken termijn is opgeleverd en of er sprake is van volledigheid van informatie bij de overdracht ervan.

Het dossieronderzoek is tweeledig. Deel 1 van het dossieronderzoek richt zich op het hele proces schoolverzuim waarbij alle producten en momenten binnen de Raad (uit figuur 2) aan bod komen. De Inspectie VenJ kijkt in kindzaken naar correspondentie en contactregistraties tussen de Raad en zijn ketenpartners. En daarnaast ook tussen de Raad en de jongere en zijn ouders. Van alle momenten zal dus ook de actualiteit en volledigheid van de informatie, en de tijdigheid en volledigheid van de informatieoverdracht bekeken worden. Dit heeft tot doel een aantal schoolverzuimzaken in zijn geheel te reconstrueren, zodat de Inspectie gerichte interviews bij de geselecteerde regio's (zie paragraaf 3.3) kan houden. De Inspectie VenJ wil -voor zover dat mogelijk is- de medewerkers van de Raad die betrokken waren bij de geselecteerde dossiers interviewen. De Inspectie VenJ beoordeelt hiertoe ongeveer vijf recente (complexere) dossiers per regio. Een regio rond ongeveer twintig zaken per maand af. We denken daarom dat vijf recent afgeronde dossiers per regio voldoende beeld geven.

Deel 2 van het dossieronderzoek vindt eveneens plaats bij de Raad, maar is niet zo diepgravend als deel 1. In dit dossieronderzoek richt de Inspectie VenJ zich op de belangrijkste producten, namelijk:

- Proces verbaal
- Screeningsformulier
- Advies
- Vonnis

Met dit dossieronderzoek wilde Inspectie VenJ 'rode draden' ontdekken die input leveren voor de besprekpunten tijdens de interviews.

De Inspectie VenJ kan voor dit deel van het dossieronderzoek aan de hand van gegevens van de LSO een gestratificeerde steekproef trekken uit alle schoolverzuimdossiers van een regio over een recente periode. Dit omdat de Inspectie VenJ dan beschikt over de meest actuele werkwijze en ervaringen. In die regio bekijkt de Inspectie VenJ een deel van de dossiers van jongeren die:

- net zijn ingestroomd: dan kun je van de meest recente datum de pv's Leerplicht en de screeningsformulieren bekijken.
- in de doorstroom zitten: dan kun je van de meest recente datum de pv's Leerplicht en de screeningsformulieren en het advies bekijken.
- al zijn uitgestroomd: d.w.z. bovenstaande info voor de dossiers die al een vonnis hebben.

De Inspectie VenJ gaat per regio, een selectie maken uit de dossiers om te analyseren. De selectie zal zo zijn dat het een representatief beeld geeft van de informatie en informatie-uitwisseling met betrekking tot deze producten in geselecteerde regio's.

3.2.3 Interviews

De Inspectie VenJ gaat (groeps)interviews houden met medewerkers van de Raad, het OM, de rechterlijke macht en leerplichtambtenaren. Het betreft medewerkers op strategisch,

tactisch en operationeel niveau. Deze medewerkers zijn betrokken bij het proces rondom schoolverzuimzaken, doen informatie op en delen deze met elkaar. Deze interviews zijn nodig om te beoordelen of de verkregen informatie wordt geverifieerd op actualiteit en volledigheid (kwaliteit) en om te achterhalen hoe het proces rondom informatie-uitwisseling verloopt. Hierbij wordt ook beoordeeld of alle informatie volgens bestaande protocollen en afspraken wordt overgedragen (volledigheid en tijdigheid van informatie bij uitwisseling). De Inspectie VenJ wil de interviews ook gebruiken om na te gaan wat eventuele achterliggende oorzaken zijn als de kwaliteit van de informatie en de informatie-uitwisseling in schoolverzuimzaken niet voldoende is. In zijn totaliteit zullen er 30- 45 interviews worden gehouden, verdeeld over twee regio's. Doel van deze interviews is om in kaart te brengen hoe de medewerkers hun informatie uitwisselen.

Alle gesprekken zullen face-tot-face plaatsvinden in een semigestructureerde vorm. Interviewformats t.b.v. deze gesprekken moet de Inspectie VenJ nog ontwikkelen. Deze zullen deels ontwikkeld worden op basis van de bevindingen uit de dossieranalyses.

3.2.4 Observaties

Om zicht te krijgen op hoe er feitelijk informatie wordt uitgewisseld in het schoolverzuimproces, gaat de Inspectie VenJ een aantal observaties per regio uitvoeren:

- het bijwonen van een MDO in schoolverzuimzaken: dit is een belangrijk overdrachtsmoment van informatie binnen de Raad;
- één afstemmingsoverleg leerplicht (JCO) tussen de leerplichtambtenaar, het OM en de Raad: dit is een belangrijk overdrachtsmoment tussen de Raad en zijn ketenpartners.

Dit betreft vijf observatiemomenten per regio in totaal.

3.3 Bezoek regio's

Om de informatie op te halen, zal de Inspectie VenJ meerdere raadslocaties bezoeken. Met de kennis die is opgedaan in de oriëntatiefase, is het duidelijk geworden dat de Raad weliswaar één landelijke organisatie is, maar dat er in de verschillende regio's verschillen zijn in de uitvoering.

De raadsregio's stemmen overeen met de verdeling van de gerechtelijke kaart. De Inspectie VenJ wil met het onderzoek in beeld krijgen hoe de kwaliteit van informatie en informatie-uitwisseling binnen schoolverzuimzaken verloopt. Waar mogelijk zal de Inspectie VenJ verbeterpunten aan het licht brengen en ook 'best practices' laten zien waar andere regio's hun voordeel mee kunnen doen.

Omdat niet alle regio's onderzocht kunnen worden, wordt een selectie gemaakt van een aantal regio's. De bevindingen uit het onderzoek wordt door de Inspectie VenJ in de context van de regio's geplaatst. De Inspectie VenJ hoopt dat de bevindingen en conclusies ook herkenbaar zullen zijn voor de regio's van de Raad die niet onderzocht zijn. Op deze manier kunnen ze leren van de werkwijze van de andere regio's.

4. Communicatie

Om de te bezoeken organisaties op de hoogte te stellen van dit onderzoek, zal de Inspectie VenJ hen vooraf aan de start van het onderzoek een aankondigingsbrief sturen met een korte uitleg van het onderzoek, de aanleiding, het doel en de werkwijze.

Tijdens het onderzoek krijgen geïnterviewde functionarissen de mogelijkheid om via de procedure van hoor en wederhoor op feitelijke onjuistheden in de gespreksverslagen te reageren. In de rapportagefase verwerkt de Inspectie VenJ de verzamelde informatie tot een rapport. Een conceptversie van dit rapport wordt voorgelegd aan het bestuur van betrokken organisaties. De Inspectie VenJ stelt vervolgens definitieve rapportage op. Na vaststelling door de Inspectie VenJ zal het naar betrokken bewindspersoon worden gestuurd en zal het digitaal worden verstrekt aan betrokken organisaties. Ook plaatst de Inspectie VenJ het rapport op haar website.

Bijlagen

Bijlage 1 Beknopte beschrijving processtappen:

- A) De leerplichtambtenaar (lpa) kan de medewerker adviesteam van de Raad consulteren over wat nodig is voor een jongere. De medewerker adviesteam denkt mee of het strafcircuit het meest passend is en er een proces-verbaal opgemaakt moet worden of dat er toch nog een mogelijkheid is om met vrijwillige hulpverlening tot terugkeer naar school te komen.
- B) Wanneer de lpa besloten heeft om proces-verbaal op te maken, komt dit verbaal bij het OM en de medewerker adviesteam van de Raad binnen. Het OM stemt met medewerker adviesteam van de Raad de route door de keten af en er wordt een afdoeningdatum bepaald (JCO leerplicht). Om een goede inschatting te kunnen maken welk traject voor de jeugdige het meest passend is, is de juiste informatie nodig. De Raad neemt alleen zaken in onderzoek waarvan het OM heeft besloten tot vervolging over te gaan.
- C) Na het JCO leerplicht is bekend wanneer en welke afdoening er gaat volgen. Voor de Raad is het van groot belang dat in het proces-verbaal van de lpa staat vermeld welke interventies of hulp er is aangeboden om het schoolverzuim te stoppen en om welke redenen dit niet het gewenste effect heeft gehad.
- D) De raadsonderzoeker start een onderzoek. Naast de jongere en diens ouder(s)/verzorger(s), spreekt de raadsonderzoeker ook met andere partijen zoals school, leerplichtambtenaar en evt. politie en stelt op basis van alle informatie een adviesrapport op. Omdat de raadsonderzoeker niet bij het JCO leerplicht aanwezig is, moet de medewerker adviesteam zijn informatie intern binnen de Raad overdragen. Dit gebeurt middels het 'screeningsformulier intake schoolverzuim'.
- E) In alle schoolverzuimonderzoeken is standaard een multidisciplinaire overleg (MDO). In dit overleg kan ook de afweging gemaakt worden om de zaak wel/niet uit te breiden naar een beschermingszaak. De medewerker adviesteam is bij gecompliceerde problematiek deelnemer aan het MDO, aangezien dat als sturingsmoment gebruikt kan worden ten aanzien van samenhang op inhoud, interne afstemming tussen functionarissen en t.a.v. termijnen.
- F) De medewerker adviesteam volgt in de behandelingsfase de zaak op inhoud en op proces. Omdat de medewerker adviesteam ervoor moet zorgen dat het raadsproduct zo goed mogelijk aansluit bij wat er voorafgaand en na afloop van de raadsbemoening in het traject rond de jeugdige gebeurt, is het van belang dat het strafadvies wordt gelezen door de medewerker adviesteam. De medewerker adviesteam leest het advies teneinde te checken of gebruik is gemaakt van alle beschikbare informatie, of de juiste informanten zijn geraadpleegd, of intern de afstemming met de juiste functiegroepen is gezocht én of het strafadvies in samenhang is met de voorafgaande adviezen c.q. onderdelen in het traject van de jeugdige. De raadsonderzoeker stemt het strafadvies af met de medewerker adviesteam zoals dat binnen de locatie is beschreven.
- G) De Raad adviseert het OM dan wel de Kantonrechter. Het is aan het OM c.q. de Kantonrechter om te beslissen of ze dit advies overnemen. Tevens houdt de Raad in de gaten gehouden of en wanneer de zitting plaatsvindt. De Raad heeft geen rol bij een oproep ter parket (OTP) maar ontvangt wel de uitkomst ervan. De Raad moet over alle beslissingen die het OM en de rechtbank nemen geïnformeerd worden.

Onderstaande wordt niet opgenomen in het onderzoek, maar wordt wel weergegeven omdat het onderdeel uitmaakt van het gehele proces rondom schoolverzuimzaken. Wanneer het OM of de rechtbank verplichte begeleiding door de jeugdreclassering oplegt, heeft de Raad vanuit de casusregie een toetsende taak op de jeugdreclassering. Wanneer er tussen het uitbrengen van het strafadvies door de Raad en de zitting bij de kantonrechter veel tijd zit en er is hulpverlening geadviseerd, kan de Raad in afwachting van de zitting alvast

in vrijwillig kader toezicht en begeleiding door de jeugdreclassering laten opstarten. Vanuit de casusregie toetst de Raad de rapportages van de jeugdreclassering.

- H) Afhankelijk van wat de Officier van Justitie op de OTP of de kantonrechter op de zitting besloten heeft, kan er nog een rol voor de Raad in de casus komen, bijvoorbeeld als er besloten is tot het opleggen van een taakstraf. De Raad heeft geen rol meer als het OM de overtreding van de leerplichtwet afdoet met een voorwaardelijk sepot zonder bijzondere voorwaarden.

Bijlage 2 Schema: Informatie-uitwisseling bij schoolverzuimzaken in producten en momenten

